

EVIDENCIJA ZEMLJIŠTA U ARKOD-u

Pola vinogr

IZVAN S

Foto: T. Št. / A. K.

Piše **Jasna ORLIĆ**

PULA - Nedavno je i u Istarskoj županiji završena evidencija poljoprivrednog zemljišta u ARKOD - sustav za identifikaciju zemljišnih parcela. Prema toj evidenciji, na području Istarske županije evidentirano je 2.810 hektara vinograda, 2.519 hektara maslinika te 13.868 hektara ostalih kultura. Ukupno se u Istri, prema ARKOD-u, obrađuje nešto manje od 20.000 hektara.

Pobrinuti se za zapuštene njive

Županijski pročelnik za poljoprivredu Milan Antolović naglašava da u Istri zapravo ima znatno više poljoprivrednog zemljišta koje bi se moglo obrađivati, ukupno 56.000 hektara. U praksi, obrađuje se znatno manje, što je vidljivo i iz ARKOD-ove evidencije. Antolović upozorava da se Istra mora pozabaviti problemom zapuštenih njiva u privatnom i državnom vlasništvu.

Evidentirano i neevidentirano poljoprivredno zemljište u Istri u hektarima

	ARKOD	stvarno stanje
<i>vinogradi</i>	2.810	5.000
<i>maslinici</i>	2.519	3.600
<i>ostalo*</i>	13.868	47.400

*druge kulture, odnosno neobrađeno zemljište

I Graciano Prekajl, direktor županijske Agencije za ruralni razvoj, procjenjuje da je u Istri pod vinogradima znatno više zemljišta, oko 5.000 hektara, a pod maslinama oko 3.600 hektara. Računa se da je posađeno oko 1,2 milijuna stabala, ili po hektaru najmanje 300 maslina. Sličnog je mišljenja i Darko Kadum iz MliH-a, koji smatra da

je pod maslinama od 3.000 do 3.500 hektara. Međutim, velik je broj malih proizvođača koji nisu evidentirani, jer proizvode mahom za svoje potrebe ili im je poljoprivreda dopunska djelatnost. Nisu se registrirali u Upravnik poljoprivrednih gospodarstava (UPG) i ne traže poticaje, a eventualni višak ulja ili vina prodaju na kućnom pragu.

RAZLIKUJE SE OD STVARNOG BROJA HEKTARA MASLINIKA I VINOGRADA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

ada i trećina maslinika SUSTAVA POTICAJA

Milan Antolović

Gracijano Prekalj

Darko Kadum

Velik je broj malih proizvođača koji nisu evidentirani, jer proizvode mahom za svoje potrebe ili im je poljoprivreda dopunska djelatnost. Bez upisa u ARKOD ne mogu se ostvariti poticaji, a baze podataka iz ARKOD-a koristit će se i za druga prava koja će hrvatskim poljoprivrednicima biti na raspolaganju u Europskoj uniji

Procjenjuje se da je u Istri posadeno oko 1,2 milijuna stabala maslina

Obrasci za potpore početkom ožujka

Upis u ARKOD uvjet je za poljoprivredne potpore već ove godine. Oni koji se do sada nisu odazvali mogu to učiniti do početka ožujka. Do tada se mogu upisati i novi poljoprivrednici. Upis u ARKOD provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u suradnji s poljoprivrednim savjetnicima i Poljoprivrednom komorom. Do ožujka moguće je unositi izmjene u jedinstveni informacijski sustav. Od početka ožujka poljoprivrednici podnose zahtjeve za potpore u 2011. godini prema novom Zakonu o potporama. Svi upisani poljoprivrednici početkom ožujka dobit će obrasci zahtjeva zajedno s preglednim kartama iz ARKOD-a, na kojima će se podnositi zahtjevi za potpore.

Što je ARKOD?

ARKOD je nacionalna baza podataka koja evidentira stvarno korištenje poljoprivrednog zemljišta. Do sada su se državne potpore u poljoprivredi bazirale na temelju katastarskih čestica, a od sada na ortofoto snimcima. Putem precizne slike terena nalik onoj satelitskoj, ali s mnoštvom drugih podataka, moguće je točno utvrditi koje se kulture i na kojim površinama uzgajaju. Službenici agencije mogu, primjerice, prebrojati stabala maslina. To je grafička evidencija zemljišnih parcela poljoprivrednika te njihovih zahtjeva za plaćanja poticaja po površini.

ARKOD je sastavni dio integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS) definiranog na razini EU-a i obaveza je za sve zemlje članice. Uspostava navedenog sustava proizlazi iz obaveza Republike Hrvatske tijekom prepristupnog razdoblja te postavljenih mjera za zabaranje pregovora u poglavlju 11. Poljoprivreda i ruralni razvitak. U Hrvatskoj je upisano 140.000 poljoprivrednih gospodarstava s 1,2 milijuna ARKOD parcela i 920.000 hektara zemljišta u korištenju.

5000 hektara

3600 hektara

ARKOD je evidentirao 56 posto vinograda i 70 posto maslinika od ukupnog procijenjenog broja maslina i vinograda

Razlika između realnog stanja i evidentiranog pojavljuje se zbog toga što je u ARKOD-u riječ je o proizvođačima koji su

upisani u UPG i u sustavu poticaja, pojašnjava pročelnik Antolović. Takvih je u Istri 6.771, od čega su većina - 6.250 - obilježena

točljaka gospodarstva, 332 su obrti, a trgovačkih je društava 181. Pored toga, mnogi poljoprivrednici obrađuju državno

“Važno je motivirati proizvođače da prijave vinograde, recimo manjim fiskalnim opterećenjem i izjednačenjem uvjeta proizvodnje s vinarima iz zemalja okruženja. Slovenci vinari ne plaćaju porez na dobit nego na katastarski prihod.”

Ivica Matošević, vinar

zemljište za koje im je istekao ugovor o zakupu ili nemaju regulirano vlasništvo. Takve njih ne mogu prijaviti u ARKOD ili tražiti poticaje.

U Uprisniku i sustavu državnih poticaja najvećim su dijelom profesionalni vinari i ostali poljoprivrednici, pojašnjava Antolović.

Slaže se da ćemo zbog toga imati velikih problema nakon ulaska u Europsku uniju. Bez upisa obradivih površina u ARKOD, naime, proizvođači ne mogu ostvariti poticaje za gotovo trećinu maslinika i pokrovicu vinograda u Istri. Nesumnjivo će se baze podataka iz ARKOD-a koristiti i za druga prava koja će ostvariti Hrvatska i njeni poljoprivrednici u Europskoj uniji. Stoga je vrlo važno

da se upiše realna proizvodnja. Teško ćemo se za godinu dana moći pojaviti na europskom tržištu s dvostrukom površinom maslinovog ulja od onog koji proizlazi iz upisanih obradivih površina u bazi podataka.

Druge regije još i gore
Ivica Matošević, predsjednik Udruge vinara i vinogradara Istre, kaže da ga podaci iz ARKOD-a nisu iznenadili.

U odnosu na druge županije, Istra ima najmanje vinograda u svojoj zoni. U drugim je regijama puno gore. Prema Uprisniku poljoprivrednih gospodarstava evidentirano je 2.300 hektara pod vinogradima, tako da ARKOD predstavlja napredak, jer jedan dio vinograda izvlači iz sive zone i uvrštava u sustav poticaja, komentira Matošević.

Pojašnjava da je intencija udruga i saveza vinara daljnje smanjenje sive zone. Važno je ponuditi proizvođačima elemente koji će ih motivirati da prijave vinograde. Tražit će manje fiskalno opterećenje i izjednačenje uvjeta proizvodnje s vinarima iz zemalja okruženja.

Slovenski vinari imaju oko 15 posto manje fiskalno opterećenje, jer ne plaćaju porez na dobit nego na katastarski prihod, veli Matošević i upozorava da bi se u protivnom moglo dogoditi ono što se dogodilo s raklom. S povećanjem nameta, naime, proizvođači su objavili obrte, prestali s proizvodnjom ili prešli u sivu zonu.